

УДК 339.166.5

О.І. Савченко, к.е.н., доц., НТУ «ХП», Харків
Р.О. Нестеренко, ст.викл., НТУ «ХП», Харків

ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ ТА НАДАННЯ ПОСЛУГ З ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ІННОВАЦІЙНИХ РОЗРОБОК: ЄВРОПЕЙСЬКІ ПІДХОДИ

У доповіді зосереджується увага на необхідності ефективного управління процесами трансферу технологій, зокрема, як на зовнішньому, так і на внутрішньому рівнях.

Зовнішній транснаціональний трансфер технологій спрямований на виявлення інноваційних технологій і результатів наукових досліджень у своєму регіоні з метою просування їх через інноваційні мережі і оформлення транснаціональних угод у сфері технологій і інновацій.

Внутрішній транснаціональний трансфер технологій визначає технологічні потреби у місцевих галузях промисловості й співвідношення їх із пропозиціями інновацій і технологій з іншими центрами або іншими інформаційними джерелами з метою стимулювання міждержавного співробітництва в сфері технологій і інновацій.

Підкреслюється необхідність та досліджується певний досвід роботи центрів з трансферу технологій, які надають допомогу місцевим клієнтам, що є власниками результатів наукових досліджень і технологій, шляхом сприяння їхньому міждержавному впровадженню й трансферу в європейському контексті. Тому роль таких центрів повинна визначатися в наданні підтримки по впровадженню й трансферу технологій, з питань інновацій (інтелектуальна власність і т.д.), щоб прискорити роботу місцевих клієнтів у процесі трансферу технологій. Також необхідно виявляти (у співробітництві з іншими центрами й відповідними суб'єктами) результати інноваційних розробок і постачальників технологій (у європейському контексті), які задовольняють потреби місцевої промисловості, і просувати їх у своїх регіонах, надаючи допомогу місцевим клієнтам по впровадженню нових результатів інноваційних технологій шляхом

формування угод. Також зазначається, що робота повинна реалізовуватись відповідно до проведених патентно-кон'юнктурних досліджень, які б виявляли технологічні потреби місцевої промисловості і направляли діяльність по просуванню технологій на зацікавлені галузі.

Європейські країни мають багатий досвід в області політики комерціалізації, так само як і досвід конкретної практичної комерціалізації результатів науково-технічної діяльності. У доповіді зосереджується увага на необхідності створення інноваційної мережі, завданнями якої є надання членам мережі доступу до нових інструментів, механізмам інноваційного розвитку, можливостям навчання в сфері реалізації інноваційної політики, спрямованої на підвищення інноваційного й конкурентного потенціалу компаній кожного окремого регіону.

Обговорюється необхідність активізації університетів у роботі спеціального конкурсу, що проводиться в рамках Рамкових Програм Євросоюзу.

Саме підтримка з боку таких проектів дозволила б пілотним тренінговим центрам створити можливості для забезпечення організаційних, технічних, юридичних, фінансових і маркетингових аспектів їхньої діяльності.

Наводиться аналіз заходів з підтримки пілотних центрів, які могли б включати наступні дії:

- консультації по розвитку бізнесу з урахуванням індивідуальних запитів від кожного центру,

- розробка трирічного плану розвитку й стратегії маркетингу, що спрямовані на просування інноваційних розробок на національному й міжнародному рівнях,

- умови надання обладнання для зміцнення матеріально-технічної бази центрів,

- забезпечення зв'язку з потенційними клієнтами на національному й міжнародному рівнях, сприяння у встановленні комерційних зв'язків,

- підготовка плану дій з комерціалізації результатів інноваційної діяльності,

- навчання персоналу центрів,

- сприяння інтеграції в міжнародні науково-дослідні консорціуми.

Зазначається необхідність визначення найбільш ефективних комунікаційних інструментів, починаючи від технологічних брокерів до використання електронної комунікаційної платформи.

У своїй діяльності, наприклад, мережа IRC використовує наступні інструменти мережної взаємодії: щорічні конференції, дні трансферу технологій, тематичні робочі групи, брокерські «з'їзди» (brokerage events), сайт www.innovationrelay.net/IRCnetwork, систему Intranet комунікацій – Business Bulletin System (BBS), лекції, навчальні сесії, розширені семінари, вступні курси для нових співробітників.

Тематичні робочі групи – це об'єднання фахівців, діяльність яких зосереджена на певних тематичних технологічних секторах (наприклад,

біотехнології, авіабудування, нові матеріали, продукти харчування, машинобудування й т.д.). Вони найбільш уважно вивчають, що відбувається в їхній технологічній галузі, найбільш повно інформовані та можуть представляти інтереси своїх клієнтів - компаній, наукових організацій.

Участь у тематичних робочих групах дозволяє технологічним брокерам найбільш ефективно здійснювати моніторинг виникаючих технологічних проблем або запитів і пропонувати компетенції своїх клієнтів для їхнього рішення.

За даними мережі IRC до 35% всіх «історій успіху» по передачі технологій виникали через спілкування й контакти брокерів саме в рамках тематичних робочих груп.

Використання загальної спеціалізованої системи комунікацій (наприклад, з використання InternetIntranet технологій) є потужним інструментом для забезпечення обміну інформацією й інформування учасників мережі. У той же час електронна платформа є інструментом підтримуючої комунікації. Це означає, що її архітектура визначається потребами членів мережі й видом їхньої діяльності. Наприклад, у мережі IRC електронна платформа забезпечує дві основні функції:

- розміщення, обмін і моніторинг профілів технологічних запитів або пропозицій, включаючи автоматичне виявлення «відповідностей» між наявними запитами,

- обмін методичними матеріалами, інформування учасників мережі про новини, події й т.д.

Таким чином, зазначається, що інноваційно-креативна економіка потребує більш інтенсивного розвитку процесу комерціалізації та трансферу технологій, тобто наукові дослідження повинні збільшувати вартість компаній та робити їх більш привабливими для інвесторів. Один із можливих шляхів – створення міжнародних інноваційних мереж.